

Ved Skrivelse af Gaars Dato har jeg fra Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet modtaget Meddelelse om Fremsættelse i Landstinget af Forslag til Lov om Ændringer i Lov om Forfatterret og Kunstnerret af 29. Marts 1904.

Ved Folketingsmanden for Aalborg Amts 4de Valgkreds (Thomsen) er modtaget et Andragende fra Frederiksberg Kommunalbestyrelse angaaende en ændret Form for Beskatning af Brændevinshandel.

Andragendet, hvoraf Eksemplarer ville blive omdelte, vil blive tilstillet Udvalget for Andragender.

Ved Folketingsmanden for Randers Amts 4de Valgkreds (N. P. Jensen) er modtaget et Andragende fra Møllejeer Hans Straarup Iversen, Binderup Møllegaard, om, at den Binderup Mølle paa-hvilende Jordebogsafgift maa bortfalde eller nedsættes.

Andragendet vil blive tilstillet Finansudvalget.

Udenfor Dagsordenen har Finansministeren Ordet for at fremsætte det i Dag anmeldte Lovforslag.

Finansministeren (Brandes): Det er omtrent to Aar siden, at Rigsdagen vedtog Bankgarantiloven. Staten gjorde derved tre Ting: for det første paatog den sig en Garanti for to københavnske Banker, for det andet gik den halvt med fem københavnske Banker om denne Garanti, og for det tredje satte den ikke Begrænsningen af det Tab, den kunde lide ved Garantien, under 10 Mill. Kr. Alt dette skete under falske Forudsætninger. Man gik under en Panik ud fra, at de to Banker, der var Tale om, kun vare i øjeblikkelig Nød, men ikke under saadanne Tilstande, at man kunde frygte Sammenbrud af nogen af dem. Man gik ud fra, at Statens Tab ikke vilde være af nogen Betydning — Bankerne gik naturligvis ud fra det samme —, og langt senere under de Forhandlinger, som have været førte i den Anledning, er man endnu gaaet ud fra, at Statens Tab ikke vilde blive af stor Betydning for Finanserne.

Ligesom man havde gale Forudsætninger for, hvad man gjorde, havde man ikke

Klarhed over, hvad Følgerne vilde blive. Den første Følge var den, at Finansminister Lassen mente sig berettiget til at udvide Bankgarantien til at omfatte baade Laanekassen og to jyske Banker. Jeg skal nu ikke gaa videre ind paa den Sag. Jeg skal ikke atter komme ind paa, hvor Skylden og Ansvaret for dette ligger. Hvis det Lovforslag, som jeg i Dag har den Ære at fremsætte for det høje Ting, bliver vedtaget, vil ogsaa dette Spørgsmaal derigennem komme ud af Verden. Men det sikre er, at Bankgarantien udvidedes, og ogsaa da handlede man ud fra falske Forudsætninger, idet man troede, at der, i alt Fald hvad Laanekassen angik, ikke var nogen virkelig Risiko derved. Man kan se alt dette af Bankkomiteens Protokol. Man kan se, at man gik ud fra, at Laanekassen var solvent, og ikke alene at den var solvent, men at der ogsaa endnu var en kendelig Del af Aktiekapitalen tilbage: bestandig kommer der fra de Folk, som undersøge Laanekassens Forhold, Indberetninger til Komiteen om, at alt staaer forholdsvis vel i Laanekassen. Indtil det viste sig, at ogsaa der vilde Tabet blive meget stort. Man havde heller ikke den Gang et Indtryk af, hvad Følgerne vilde blive for Staten, naar den efter hele Bankgarantiloven vilde komme til at staa som Garant for nødlidende Banker og derfor i Virkeligheden, idet disse Forhold ikke straks kunde hæves, som Bestyrer sammen med Bankerne af nødlidende, ja fallerede Banker. Det er i Virkeligheden det, der er sket i disse Aar, at Staten gennem Bankkomiteen bestyrer, kontrollerer, har Tilsyn med, laaner Penge til de Pengeinstitutter, som ere inddragne under Bankgarantien. Man havde altsaa ikke noget virkeligt Indtryk af, hvad Følgerne af Bankgarantiloven vilde blive, fordi man troede, at Krisen var af øjeblikkelig Natur, og at man snart vilde komme ud af disse Forhold.

Endelig havde man ikke noget Indtryk af, at Komiteen vilde komme til at optage store Laan, og at man altsaa fra Statens Side vilde komme ind paa Kautionsforpligtelser overfor Laan. Dette blev meget hurtigt Tilfældet. Finansministeren maatte snart gaa til Finansudvalgene og udbede sig Bemyndigelse til at garantere for de